

Klenovický měsíčník

Zpravodaj obecního úřadu v Klenovicích ze dne 28.12.1995

Z jednání OZ

Usnesení OZ č.7/95:

OZ schválilo rozpočet obce na rok 1996 tak jak byl předložen (občané s ním byli seznámeni prostřednictvím našich novin)

OZ pověřilo starostu obce podepsat smlouvu s firmou Rumpold a.s. na svoz domovních odpadů pro rok 1996 a uložilo mu zajistit známky pro občany

OZ schválilo rozpočtovou změnu - posílení výdajové části v kapitole správa obecního úřadu (fond starosty) o 5000,-Kč

Informace

Jak bylo oznámeno v minulém vydání a jak vyplývá z usnesení OZ č.7/95 bude svoz domovních odpadů v roce 1996 zajišťovat firma Rumpold a.s. Svoz bude zajišťován prakticky stejným způsobem jako v letošním roce. Známky na svoz budou k dispozici na ObÚ pravděpodobně v sobotu 30.12.1995. Pokud by se je do tohoto termínu nepodařilo zajistit, bude první svoz v měsíci lednu uhrázen obecním úřadem (svoz tedy bude proveden i bez známek). Pokud bude někdo z občanů mit zájem o celoroční známku, je nutno tento požadavek nahlásit na ObÚ nejpozději do 30.12.1995.

Řádky z historie obce (pokračování)

Václav Petru bitvu i kámen popisuje ve své povídce, kterou uveřejnil na pokračování v časopise Budečská zahrada (roč.19, díl 2., roku 1888). Jejím hlavním hrdinou je Blažej Havránek, nekatolík, vyhnáný po Bílé hoře z vlasti, který se pak vrátil se Švédy do Čech a bojoval na jejich straně proti vojskům katolického habsburského císaře. I když jsem si vědom, že událost v Petrově podání je jen pověstí, přečtěte si výňatky z jejího závěru, ve kterém se hovoří o bitvě a kameni na Příčných:

"...Bylo k večeru, slunce zašlo a teply večer letní se rozkládal nad přírodou. Povoz s vojskem císařským přijížděl zvolna po cestě hrbolaté, průvodčí jeho doufali, že dorazí ještě nežli slunce zapadne, na pohodlný nocleh do Soběslavi. Někteří z jezdců císařských předjeli povoz penězi obtížený, jiní zůstali vzadu, někteří zase jsouce stálou jízdou unaveni slezli s koní a kráceli pěšky. V té krajině se již nenadáli nebezpečenství žádného.

Přijeli na rozhraní obce Roudenské a Klenovické, kde se říká až dosud v Kamenných, přebrodili se přes neveliký potůček čisté, jasné vody, popojeli rovinou jež se napravo daleko rozkládala, nalevo pak se brali pod kopcem, tehdáž ovšem ještě lesem porostlým, nyní pak dávno v pole proměněný. Minuli se lesa a vjížděli na bujně lučiny, z nich pak líbezná vůně vycházela, že by se tu rádi zastavili a sobě pooddechli, kdyby nastávající noc nebyla nabádala ku spěchu.

V tom vyrážil na ně z lesa po straně levé Blažej se svou družinou; vůz byl císařským po prvním útoku odňat. Vznikla prudká seč, v níž se císařští statečně drželi; za ustavičného boje couvali do luk, kde se Švédy se tak prudce srazili, že byl boj v kratinké době rozhodnut. Císařští byli přemoženi, ale také na straně švédské byly ztráty veliké - mezi padlými byl sám náčelník. Klesl nejprve pod ním kůň, načež byl Blažej několika ranami proklán.

Vrátil se do vlasti, aby v ní našel hrob.

Třetího dne po bitvě pohrobili klenovičtí občané padlé vojíny, císařské i švédské, s Blažejem Havránkem do společného hrobu na lukách příčných, jejž vykopali v těch místech, kde položily životy své.

Plukovník Atterton (švédský) velitel posádky pelhřimovské upřímně želel věrného přitele Čecha a rozkázal v ta místa, kde padl a byl pohroben, postavití kámen, na který dal hrubým dlátem vytěsati vojenskou četu, mající v čele statečného jezdce na bujném komoni, jak žene útokem na velký povoz, do něhož bylo zapřaženo šest koní.

Kámen na společném hrobě Blažaje Havránka a padlých vojínů císařských a švédských v seči na Příčných lukách nedaleko Klenovic až dosud se zachoval, jen že z postav

na něm vytesaných zírá již jen neurčitá podoba jezdce a vozu nákladního; vše ostatní strávil čas s pomocníky svými deštěm a sluncem.

Když jsem jako malý kluk s druhy svými u kamene sedával a usiloval okem nezkušeným vypátrati, co na omšelé ploše v rysech neurčitých jest vytesáno, vypravovali tehdy stáříkové, že byl v těch místech před dávnými časy přepaden a zabit vozka veza do Prahy předrahý náklad. Kdy a jak se to událo, nevěděl již nikdo."

Tolik Václav Petrů. Vyvrací tvrzení vlastivědné literatury o kříži, širočině a pušce vytesaných do kamene na Příčných. Potvrzuje však, že kámen s "neurčitou podobou jezdce a vozu nákladního" se zachoval na lukách Příčných ještě v druhé polovině devatenáctého století a dokazoval střetnutí, ke kterému tu v sedmnáctém století došlo.

Třicetiletá válka znamenala pro českou zemi nepředstavitelnou pohromu. Kraj kolem Veselí, Soběslavi a Tábora byl několikrát opakující se válečnou vřavou postižen nejvíce. Trvalo dvěstě roků, než se země a její lid pozvedli k novému rozvoji.

To, že i Klenovice byly třicetiletou válkou krutě postiženy, můžeme vyčíst ze záznamů berní ruly, což byl první soupis venkovského a městského obyvatelstva a jeho majetkového a sociálního složení, provedený úřady v roce 1654 v celých Čechách. Berní rula zařadila veškeré vesnické obyvatelstvo do tří kategorií:

rolníci (sedláči), chalupníci a zahradníci (domkáři).

Rolníci (sedláči) hospodařili na gruntech s patnácti až stem (ale i více) strychy polí, menší rozlohu obhospodařovali chalupníci a ještě menší domkáři - zahradníci. Tolik o berní rule všeobecně. Avšak podrobné záznamy berní ruly z bechyňského kraje, kam patřily i Klenovice, se nedochovaly. Přesto přece jen na bechyňsku z berní ruly něco zůstalo; sumáře. Podle nich sice nepoznáme, jak se jednotliví poddaní v roce 1654 v Klenovicích jmenovali, jak velká byla rozloha jejich polí, kolik vozů se na ročné sklizeli, kolik měli koní, svini a krav, kolik strychů seli na podzim a kolik na jaře, kolik polí nechávali každoročně ležet ladem, jak bychom věděli, kdyby se berní rula zachovala celá. Ale z jejího sumáře se přece jen o Klenovicích dozvime tyto důležité údaje:

V roce 1654 tu bylo:

- selské dvory - 5 (a 6 pustých)
- chalupníci - 0
- domkáři - 0

Údaje sumáře berní ruly jsou sice strohé, ale velmi zajímavé. Především z nich vyčteme, že v Klenovicích v roce 1654 bylo pouze pět selských dvorů osazených hospodáři, přičemž dalších šest klenovických poddanských hospodářství bylo pustých. Tato skutečnost je nejlepším dokladem toho, jak těžce byla naše vesnice postižena válečnou hrůzou, když více než polovina dvorů byla vypálena, zničena, zruinována a jejich majitelé se pravděpodobně konce války vůbec nedožili. Přitom navíc nelze tvrdit, že oněch pět osazených stavení válkou postiženo nebylo, že na nich sedící poddaní též válce nezaplatili daň v podobě životů a zplundrování majetku.

Podle PhDr Jaroslava Hojdara připravila Hana Veselá (pokračování příště)

Společenská kronika

Narozeniny v měsíci lednu 1996

3.1. pan Miroslav Krátký	č.p.4	72 let
20.1. paní Marie Cílková	č.p.43	91 let
22.1. pan Vojtěch Novák	č.p.70	89 let

Noví občané
pani Alexandra Hrušová č.p.139

pokračování staročeského adventu

Nový rok - koledovat se chodilo i na Nový rok, v některých krajích s proutkem v ruce. Proutkem se netrestalo, symbolizoval štěstí, úspěch v novém, nadcházejícím roce. Byl propichán po celé délce dřevěnými třískami. Na konci každé isky byl nabodnutý odstížek různobarevných látek nebo papíru a hrášek. Vršek obvykle zdobilo jablíčko, oříšek nebo papírová kytička. Byl-li proutek z trny, měl trny přirozené. V tento den obvykle u stavení zaznělo:

"Dej vám Pán Bůh dobrý rok
na to nový rok,
abyste měl leniček
jako tento proutiček
a na něm hlavíčky
jako tyhle hrášečky
na ten nový rok."

Hospodář od koledníků proutek vykoupil a zjara ho zapichl do pole, kde pěstoval len.

Tři králové - svátkem Tří králů končí období vánoč. Původně větší skupina mudrců, v oblečení z někdejší Persie, se postupem času zúžila na tři známé postavy - krále Kašpara, Melchaura a Baltazara. Přicházejí se poklonit Ježíškovi a odevzdát mu své dary - zlato, kadidlo a myrru.

Také na Tří krále chodívali na koledu duchovní, učitelé a děti. Vykuřovali kadidlem obydli a psali na dveře křídou iniciály K+M+B a letopočet. Někdy zpívali známou koledu:

"My tři králové jdeme k vám,
štěstí, zdraví vás ujmem vám.
Štěstí, zdraví, dlouhé léta,
my jsme k vám přišli zdaleka ..."

Jindy předvedli tříkrálovou hru, sestávající z vánoční pastýřské hry spojené s návštěvou Tří králů u malého Ježíška.

Potom koledníci dostali koledu - koláče, jablka, peníze - a šli o dům dál. Na Tří krále se ale také věstila budoucnost. Slévalo se olovo nebo se pouštěly po vodě svíčky v ořechových skořápkách. Naposledy se v tento den rozzařili vánoční stromek. Jen někde vonělo jeho jehličí až do Hromnice, do 2.února, kdy zpravidla opouštěly svá čestná místa i betlémy a stěhovaly se na dlouhou cestu zpět do komor a na půdy. Dny plné pohody a kouzla skončily.

NIC NENÍ AUTOMATICKY

Od 1.ledna nebude sociální dávky vypláceny automaticky, jak tomu bylo dříve. Musí se o ně žádat písemně u okresního úřadu v místě trvalého bydliště (v Soběslavi v budově Úřadu práce). Při vypočtu výše přidavku na dítě, sociálního příplatku, příspěvku na bydlení a dopravu se nebude prověřovat majetek, ale bude se vycházet z čistého příjmu. Nezávisle na příjmu můžeme pobírat zaopatřovací či rodilčovský příspěvek, porodné a pohřebné. Dávky již nebudou vypláceny zaměstnavatelem společně se mzdou, budeme je dostávat na účet (např. sporozdro) nebo si je můžeme vyzvedávat na poště.

LÉČNÁ SÍLA BYLIN

Přírodní léčivá síla znova objeveného prostředku AMOL vychází vstříc přání stále většího počtu lidí, kteří chtějí své potíže a nemoci léčit a zmírnovat přirozenou cestou. AMOL je čistý přírodní preparát, vyráběný z účinných výtažků léčivých bylin a přináší úlevu při bolestech hlavy, způsobených např. změnami počasí nebo stresem. Přináší úlevu při nevolnosti a potížích se zažíváním. Důležité jsou jeho účinky při poruchách spánku. Zmírňuje projevy nachlazení. Je velmi účinný při revmatických obtížích, houseru, bolestech končetin a svalové únavě. Velká výhoda přípravku AMOL spočívá v tom, že jeho použití je jednoduché a příjemné. Lze ho užívat vnitřně - nakapaný na kostku cukru nebo do vody, nebo nezřízený vtírat na postižená místa. Promyšlené složení jeho éterických olejů mu dodává lahodně osvěžující chuť a vůni. AMOL zkrátka mímí bolest, uvolňuje, pomáhá.

Něco málo z kuchyně: zdravá lahůdka z řepy

Oprané buvy červené řepy omyleme, uvaříme do měkká, vyloupneme z kůže, pokrálíme nadrobno či rozmačkáme vlníčkou na prkénku, vložíme do misky, přidáme nadroboučko pokrájenou cibulkou, jednu mojolku, popřípadě zbytek bílého jogurtu, ochutíme hlavně solí, dále netí petržele nebo pažitky a mažeme na pečivo. Zdravé, rychlé, chutné.

Připravila Zdena Chodová

Vydáváno z dobrovolných příspěvků občanů. Povoleno pod číslem OkÚ 24/93. Odpovědný redaktor Miroslav Fiala. Rozšířuje ObÚ Klenovice nákladem 130 výtisků. Uzávěrka příštího čísla 15.1. 1996.